

Sygn. akt I C 225/14

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Joanna Dalba

Protokolant Anna Szwed

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2015 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko E. G.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej E. G. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 571,17 zł (pięćset siedemdziesiąt jeden złotych i siedemnaście groszy) wraz z:

- odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP rocznie liczonymi od kwoty 534,50 zł (pięćset trzydzieści cztery złote i pięćdziesiąt groszy) od dnia 21 maja 2014 r. do dnia zapłaty;

- odsetkami ustawowymi od kwoty 36,67 zł (trzydzieści sześć złotych i sześćdziesiąt siedem groszy) od dnia 31 października 2014 r. do dnia zapłaty;

2. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

3. zasądza od pozwanej E. G. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 124,85 zł (sto dwadzieścia cztery złote i osiemdziesiąt pięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 99,- zł (dziewięćdziesiąt dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

4. wyrokowi w punkcie 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn .akt: I C 225/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia (...) Sp. Z o.o. z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od E. G. kwoty 1.040,- złotych, na którą składają się kwoty:

- 690,- zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 4 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty;

- 350,- zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29 maja 2014 r. do dnia zapłaty

oraz wniósł o zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów sądowych oraz kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż dochodzona kwota wynika z braku zapłaty przez pozwaną zobowiązania z tytułu umowy pożyczki z dnia 4 marca 2014 r. zawartej między (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. a E. G.. **(pozew z załącznikami – k. 2-18)**.

Na rozprawie w dniu 10 kwietnia 2015 roku nie stawił się pełnomocnik powoda ani pozwana, prawidłowo zawiadomieni. (zpo- k. 27-28, protokół – k. 29).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 marca 2014 r. pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. a E. G. została zawarta umowa pożyczki. Umowa została zawarta na okres od dnia 4 marca 2014 r. do dnia 3 kwietnia 2014 r., kiedy to miała nastąpić spłata końcowej raty pożyczki. **(umowa – k.11,12)**.

W w/w umowie pożyczkodawca, (...) Sp. z o.o. zobowiązała się do wypłaty kwoty 500,00 zł dla pozwanej E. G.. Ponadto, powód zastrzegł sobie prawo do pobrania opłat:

1. 50,00 zł za upomnienie, które powód mógł wysłać po upływie 7 dni od wystąpienia opóźnienia w spłacie
2. 50,00 zł za wezwania do zapłaty, które powód mógł wysłać po upływie 14 dni od opóźnienia w spłacie
3. 200,00 zł za wypowiedzenie umowy pożyczki
4. 50,00 zł za wezwanie do wykupu weksla
5. 10,00 zł dziennie za czynności windykacyjne i telefoniczny monitoring zadłużenia, naliczane od dnia wysłania pierwszego upomnienia przez okres do 60 dni.

Od pozwanej pobrano prowizję w kwocie 190,-zł.

Na podstawie § 1 pkt. 7 umowy pożyczkobiorca zobowiązał się dokonać spłaty pożyczki wraz z odsetkami umownymi w wysokości 16% w stosunku rocznym.

Powód, pismem z dnia 18 kwietnia 2014 r. wezwał pozwaną E. G. do natychmiastowej spłaty zadłużenia w kwocie 690,00 zł. W w/w piśmie naliczył również opłatę w wysokości 50,00 zł za upomnienie. **(wezwanie – k. 13, zpo – k. 14)**

Pismem z dnia 25 kwietnia 2014 r. powód wezwał pozwaną do natychmiastowej spłaty zadłużenia w kwocie 740,00 zł. Powód naliczył także opłatę od upomnienia w kwocie 50,00 zł. **(wezwanie – 15, zpo – 16)**

W dniu 19 maja 2014 r. powód wezwał w przesądowym wezwaniu do zapłaty oraz wezwaniu do wykupu weksla pozwaną E. G. do spłaty zadłużenia w kwocie 1054,00 zł. Pismo to stanowiło jednocześnie wypowiedzenie umowy stron. **(pismo – k. 17, zpo – k. 18)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, których autentyczność nie była kwestionowana przez strony i nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Sąd w części co do kwoty 571,17 zł i odsetek wymienionych w wyroku uwzględnił powództwo jako uzasadnione, a uznał je za bezzasadne w pozostałej części.

Zagadnienie pożyczki zawartej pomiędzy stronami niniejszego postępowania jest uregulowane w Ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U.2014.1497 j.t.). Zgodnie z przepisem art. 30 ust. 1 tej Ustawy - Umowa o kredyt konsumencki, z zastrzeżeniem art. 31-33, powinna określać:

- 1) imię, nazwisko i adres konsumenta oraz imię, nazwisko (nazwę) i adres (siedzibę) kredytodawcy i pośrednika kredytowego;
- 2) rodzaj kredytu;
- 3) czas obowiązywania umowy;
- 4) całkowitą kwotę kredytu;
- 5) terminy i sposób wypłaty kredytu;
- 6) stopę oprocentowania kredytu oraz warunki jej zmiany z podaniem indeksu lub stopy referencyjnej, o ile ma zastosowanie do pierwotnej stopy oprocentowania kredytu; jeżeli umowa o kredyt konsumencki przewiduje różne stopy oprocentowania, informacje te podaje się dla wszystkich stosowanych stóp procentowych w danym okresie obowiązywania umowy;
- 7) rzeczywistą roczną stopę oprocentowania oraz całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta ustaloną w dniu zawarcia umowy o kredyt konsumencki wraz z podaniem wszystkich założeń przyjętych do jej obliczenia;
- 8) zasady i terminy spłaty kredytu, w szczególności kolejności zaliczania rat kredytu konsumenckiego na poczet należności kredytodawcy, w tym informację o prawie, o którym mowa w art. 37 ust. 1;
- 9) zestawienie zawierające terminy i zasady płatności odsetek oraz wszelkich innych kosztów kredytu, w przypadku gdy kredytodawca lub pośrednik kredytowy udziela karencji w spłacie kredytu;
- 10) informację o innych kosztach, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunki na jakich koszty te mogą ulec zmianie;
- 11) roczną stopę oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, warunki jej zmiany oraz ewentualne inne opłaty z tytułu zaległości w spłacie kredytu;
- 12) skutki braku płatności;
- 13) informację o konieczności poniesienia opłat notarialnych, o ile wystąpią;
- 14) sposób zabezpieczenia i ubezpieczenia spłaty kredytu, jeżeli umowa je przewiduje;
- 15) termin, sposób i skutki odstąpienia konsumenta od umowy, obowiązek zwrotu przez konsumenta udostępnionego przez kredytodawcę kredytu oraz odsetek zgodnie z rozdziałem 5, a także kwotę odsetek należnych w stosunku dziennym;
- 16) prawo konsumenta do spłaty kredytu przed terminem;
- 17) informację o prawie kredytodawcy do zastrzeżenia w umowie prowizji za dokonanie spłaty kredytu przed terminem i zasady ustalenia wysokości tej prowizji;
- 18) informację o prawie, o którym mowa w art. 59 ust. 1;
- 19) warunki wypowiedzenia umowy;
- 20) informację o możliwości korzystania z pozasądowego rozstrzygnięcia sporów oraz zasadach dostępu do tej procedury, jeżeli takie prawo przysługuje konsumentowi;
- 21) wskazanie organu nadzoru właściwego w sprawach ochrony konsumentów.

W świetle zaś art. 25 ust. 1 ww. Ustawy - Kredytodawca lub pośrednik kredytowy przy ustalaniu rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania uwzględnia:

1) całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta, z wyłączeniem opłat z tytułu niewykonania swoich zobowiązań wynikających z umowy o kredyt oraz opłat innych niż cena nabycia towaru lub usługi, które konsument jest zobowiązany ponieść bez względu na sposób finansowania tego nabycia, oraz

2) koszty prowadzenia rachunku, z którego realizowane są spłaty, koszty przelewów i wpłat na ten rachunek, oraz inne koszty związane z tymi transakcjami, chyba że otwarcie rachunku nie jest obowiązkowe, a koszty rachunku zostały w sposób jasny, zrozumiały i widoczny podane w umowie o kredyt lub w innej umowie zawartej z konsumentem.

Poprzednio obowiązywała Ustawa z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U.2001.100.1081 z późn. zm.)

W świetle przepisu art. 7a tej Ustawy - Łączna kwota wszystkich opłat, prowizji oraz innych kosztów związanych z zawarciem umowy o kredyt konsumencki, z wyłączeniem udokumentowanych lub wynikających z innych przepisów prawa kosztów, związanych z ustanowieniem, zmianą lub wygaśnięciem zabezpieczeń i ubezpieczeń (w tym kosztów ubezpieczenia spłaty kredytu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 4), nie może przekroczyć 5 % kwoty udzielonego kredytu konsumenckiego.

Takiej czy podobnej regulacji nie zawiera nowa Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim.

Umowa pomiędzy stronami niniejszego postępowania została zawarta w dniu 4 marca 2014 r., a więc pod rządami nowej Ustawy.

Kwota kapitału kredytu na podstawie umowy stron to: 500,- zł., natomiast – jak wynika z § 1 pkt. 1 umowy – prowizje od udzielenia pożyczki ustalono na kwotę 190,- zł. Natomiast suma wszystkich opłat dochodzonych w pozwie od pozwanej to 350,- zł. Tak więc kwota prowizji i opłat to łącznie kwota 540,- zł., czyli stanowiła ona ponad 100% udzielonej faktycznie pozwanej pożyczki.

Zdaniem Sądu opłaty, które naliczył powód, tj. opłaty za upomnienie w kwocie 50,00 zł, opłata za wezwanie do zapłaty w kwocie 50,00 zł, koszt wypowiedzenia umowy w kwocie 200,00 zł i opłata za wezwanie do wykupu weksla w kwocie 50,00 zł były nieuprawnione w zaistniałym stanie faktycznym. Przekraczały bowiem znacznie koszty udzielonego kredytu. Co więcej, w zakresie opłaty za wypowiedzenie umowy w kwocie 200,00 zł, powód takiej opłaty nie mógł w ogóle pobrać. Przedmiotem powództwa jest umowa pożyczki zawarta 4 marca 2014 r., która obowiązywała do 3 kwietnia 2014 r. Powód wypowiedział umowę 19 maja 2014 r., także uczynił to już po wygaśnięciu umowy. W związku z powyższym, opłata za wypowiedzenie umowy nie mogła być naliczona. Umowy można wypowiadać tylko w okresie ich obowiązywania.

Ponadto, powód nie wykazał wysokości poniesionych kosztów, nie wiadomo, dlaczego w/w opłaty miałyby zostać określone na taką, a nie inną wysokość. Opłaty te nie mogą stanowić dodatkowych źródeł dochodu, mogą być one tylko i wyłącznie rekompensatą za wydatki poniesione w związku z czynnościami potrebnymi do egzekucji długu. Pogląd o konieczności wykazania wysokości kosztów pożyczkodawcy został m. in. wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 czerwca 2014 r. Sądu Rejonowego w Nysie (sygn. Akt I C 79/14 z dnia 10 czerwca 2014 r.).

W tym stanie rzeczy Sąd uznał zasadność powództwa w kwocie 571,17 zł., na co składały się następujące kwoty:

- 500,- zł. – kwota kapitału;
- 34,50 zł. – kwota prowizji od udzielenia pożyczki, którą to Sąd uznał za zasadną w kwocie 5% od 690,- zł.;
- 36,67 zł. – kwota opłat po wygaśnięciu umowy jako 5,3 % od kwoty 690,- zł.

W pozostałym zakresie Sąd uznał, że postanowienia umowne są nieważne z mocy poniżej wskazanych przepisów art. 5 kc w zw. z art. 58 § 2 kc i powództwo w tym zakresie oddalił.

Mianowicie Sąd przepis art. 5 Kodeksu cywilnego stanowi, że - Nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Natomiast na podstawie art. 58 § 1 kc - Czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. W świetle zaś § 2 ww. przepisu -Nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w punktach 1 i 2 wyroku.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 kc.

Sąd zasądził od kwoty 500,- zł. (kapitał) plus 34,50 zł. (kwota prowizji wyliczona jak wyżej wskazano), czyli łącznie od kwoty 534,- zł. – odsetki od dnia 21 maja 2015 r., kiedy to doręczono pozwanej wezwanie do zapłaty. (k. 18-18 verte)

W tym zakresie Sąd oparł się na treści umowy stron i na art. 359 § 2¹ kc regulującym odsetki maksymalne.

Natomiast odsetki ustawowe od kwoty opłat 36,67 zł. (opłaty wyliczone jak wyżej wskazano) Sąd zasądził od dnia wniesienia powództwa tj. od dnia 31 października 2014 r.

Z uwagi na powyższe powód wygrał sprawę w 55%. Na podstawie art. 98 kpc Sąd zasądził koszty procesu od pozwanej na rzecz powódki w łącznej kwocie 124,85 zł., na co składa się powyższy procent opłaty sądowej od pozwu – całkowita opłata to 30,- zł., nadto procent jak ww. opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnika powoda. (por. pkt. 3 wyroku)

Niniejszy wyrok był wyrokiem zaocznym wydanym na podstawie art. 339 § 1 kpc. Z tego też względu Sąd w punkcie 4 wyroku nadał na podstawie art. 333 § 1 pkt. 3 kpc wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności. (por. pkt. 4 wyroku)

ZARZĄDZENIE

(...)